

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van College van B&W

Onderwerp **Voorstel tot afdoening motie 2023-007 over bezuinigen op bijdragen aan Verbonden Partijen, en motie 2023-021 over een indexatiestop**

Datum 27 februari 2024

Ons kenmerk U23.04422

Geachte raadsleden,

Op 22 juni 2023 kwam uw raad bijeen in de speciale raadsvergadering ter vaststelling van de zienswijzen op de ontwerp-begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente Lansingerland in deelneemt. In deze GR-raad nam u motie vreemd 2023-007 aan, waarin u het college unaniem oproept om in het dagelijks en algemeen bestuur van iedere gemeenschappelijke regeling in te brengen:

1. dat Lansingerland voor 2024 en volgende jaren een behoorlijke bezuinigingsopgave heeft; en
2. een dringende oproep aan de gemeenschappelijke regelingen te doen om te onderzoeken of er kostenreductie mogelijk is die leidt tot verlaging van de financiële bijdragen voor de verschillende gemeenten.

Met deze brief informeert het college u over hoe zij deze motie vreemd wenst af te doen. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de oproep die uw raad deed in motie 2023-021 van 2 november 2023, waarin u het college verzoekt om 'in het dagelijks en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regelingen het standpunt in te nemen om niet meer te indexeren en de overige gemeenten in de gemeenschappelijke regelingen te bewegen een gelijk standpunt in te nemen'.

Afdoening integraal: brief vanuit Kring van Gemeentesecretarissen

Het college concludeert dat motie 2023-007 een integrale oproep doet, waar de praktijk vaak ook om een maatwerkaanpak vraagt. Niettemin denkt het college aan de oproepen in beide moties recht te kunnen doen op de volgende wijze.

Aan de integrale oproep om het dagelijks en algemeen bestuur van *iedere* GR ervan op de hoogte te stellen dat Lansingerland voor 2024 en volgende jaren een bezuinigingsopgave heeft, geeft het college gehoor via het opnemen van een passage in de jaarlijkse indexatiebrief GR-en vanuit de Kring van Gemeentesecretarissen.

Hierin is onder meer de volgende tekst opgenomen:

“Het financiële perspectief van de gemeenten vertoont grote tekorten vanaf 2026. Dat vraagt van gemeenten ingrijpende maatregelen om de begroting structureel sluitend te krijgen. (...) Onvermijdelijk is dat deze maatregelen ook effect hebben op de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Wij vragen u reeds nu om daarop te anticiperen, en op weg naar 2026 zelf met initiatieven te komen die een bijdrage leveren aan de financiële opgave waarvoor de gemeenten staan.”

Een afschrift van de volledige brief (T23.07684) is aan uw raad verzonden.

Afdoening maatwerk: inzet per GR

Om de boodschap die afgegeven wordt in de brief vanuit de Kring van Gemeentesecretarissen kracht bij te zetten, stelt het college een maatwerkaanpak voor die bestaat uit de volgende onderdelen.

3. *Indexering.* Voor een selectie van GR-en is een structurele indexering van de kosten van toepassing. Deze is tevens aangekondigd in de brief vanuit de Kring van Gemeentesecretarissen. Het gaat hierbij om 5 van de 14 actieve Verbonden Partijen: de SVHW, de DCMR, de Veiligheids-regio Rotterdam Rijnmond (VRR), Jeugdzorg Rijnmond (GRJR) en het Recreatieschap Rottemeren. Voorafgaand aan de totstandkoming van het indexeringspercentage voor 2024 is verkend of er draagvlak bestond bij gemeenten in de regio om een indexatiestop af te kondigen. Dit bleek niet het geval. Hierna is de indexatie voor deze GR-en berekend en vastgesteld. Voor andere GR-en is een indexatiestop in zijn geheel niet van toepassing, omdat het deelnemingen betreft, omdat de kosten die worden gemaakt de uitvoering van wettelijke taken dient, of omdat het Rijk de kosten draagt in plaats van de gemeente.
4. *Kostenbesparing.* De oproep tot kostenbesparing spitst het college toe op de GR-en waar de gemeente een financiële bijdrage aan heeft. Voor die GR-en zijn de zienswijzen op de begrotingen 2024 reeds aangewend om de GR-besturen te bewegen om de kosten te drukken. Het betreft de MRDH, VRR, DCMR, GRJR en het Recreatieschap Rottemeren. In enkele gevallen (MRDH, GGD) is motie 2023-007 meegestuurd met de zienswijze om de oproep tot kostenbesparing extra kracht bij te zetten. In de daaropvolgende bestuursvergaderingen is deze oproep vervolgens ook mondeling herhaald.
5. *Aansluiten bij inzet vanuit GR-en.* Het college benadrukt dat de inzet die volgt uit moties 2023-007 en 2023-021 moet worden gezien als toevoeging op de maatregelen die GR-en zelf al hebben doorgevoerd om de kosten terug te brengen. Het college ziet dat GR-en vaak zelf al inspanningen plegen om eigenstandig de kosten voor gemeenten terug te dringen. Daar waarvan wordt voorzien dat deze maatregelen niet voldoende effect sorteren of de mogelijkheden binnen de GR zelf beperkt zijn om te sturen, neemt het college zelf maatregelen, zoals in het geval van de GRJR.

Het terugdringen van de kosten die de gemeente Lansingerland maakt in de vorm van bijdragen aan haar gemeenschappelijke regelingen heeft blijvend de aandacht van het college, niet in de laatste plaats met het oog op het sluitend krijgen van de eigen gemeentebegroting. Het college heeft er vertrouwen in dat de noodzaak tot kostenreductie bij het overgrote deel van de gemeenschappelijke regelingen doorgedrongen is. In het geval van de GRJR, waarbij circa 90% van de bijdrage bestaat uit kosten voor de Jeugdhulp zelf (niet zijnde het ‘werkapparaat van de GRJR) en waar de gemeente de toegang voor regelt, zet het college ook zelf alles in het werk om, middels een taakstelling, de kosten terug te brengen.

Met deze inzet beschouwt het college de motie 2023-007 als afgedaan. Ten aanzien van motie 2023-021 beschouwt het college de oproep inzake het indexeren van de gemeenschappelijke regelingen eveneens als afgedaan. Voor de andere onderdelen van motie 2023-021 bereidt het college een aanpak voor in aanloop naar de Kaderbrief 2025. Over deze aanpak wordt voor uw raad op 20 maart 2024 een Beeldvorming georganiseerd.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester